



Salomon (Sam)

Elte

Sam was gemengd gehuwd

Salomon (Sam) Elte

Geboren in

Overleden in

Voor je begint

Dit is de lesbrief over Salomon – Sam – Elte. Zoek zijn portret op in de tentoonstelling en beantwoord de vragen.

Opdracht : 1

→ a Schrijf in het tekstvak hierboven waar en wanneer Sam Elte is geboren en overleden.

→ b Hoe oud is Sam geworden?

Opdracht : 2

→ a Met wie was Sam getrouwd en in welk jaar zijn zij getrouwd?

→ b Wat was er bijzonder aan hun huwelijk?

Opdracht : 3

Een van de anti-Joodse maatregelen van de Duitsers was dat Joden niet meer mochten trouwen met niet-Joden.

→ a Vanaf wanneer was dat?

→ b Wat vind jij van deze anti-Joodse maatregel?
Leg uit waarom je dat vindt.

25 MAART: Verbod op huwelijken tussen Joden en niet-Joden. Buitenechtelijke relaties aan strenge straffen onderworpen.

Opdracht : 4

Je zou kunnen zeggen dat zijn gemengde huwelijk Sam een klein beetje beschermde tegen de Duitse bezetter.

→ Waartegen waren gemengd gehuwde Joden zoals Sam en ook hun kinderen beschermd?

Opdracht : 5

Dit betekende echter niet dat het gezin Elte de oorlog ongemoeid doorkwam. Want hoewel hij getrouwd was met een niet-Joodse vrouw, ontkwam hij niet aan een heleboel anti-Joodse maatregelen. Voor de oorlog was Sam leraar Nederlands en Geschiedenis op de Rijks-HBS in Zwolle. Toen de Duitsers Nederland in 1940 bezetten en een half jaar later alle Joodse ambtenaren ontsloegen, werd ook Sam ontslagen.

→ a Gelukkig vond Sam een nieuwe werkplek. Waar?

→ b Op deze school zaten alleen Joodse leerlingen. Waarom was dat?

Opdracht : 6



Op de foto zie je Sam tussen zijn collega's van het Joodsch Lyceum aan de Thorbeckegracht in Zwolle. Net als Sam – zittend, tweede van links – waren zijn collega's Joden. Zoek de foto op in de tentoonstelling.

→ a Waaraan kun je zien dat deze mensen Joods waren?

→ b Wat denk je dat de Joodse mensen vonden van het dragen van zo'n ster? Omcirkel één of meerdere antwoorden die jij het meest geschikt vindt. Bekijk voor je antwoord geeft eerst het filmpje <https://www.schooltv.nl/video/4-en-5-mei-jodensterren-op-de-rol/#q=jodensterren>.

Ze schaamden zich

Ze voelden zich gediscrimineerd

Ze waren er boos over

Ze waren er trots op

Ze voelden zich verdrietig

Ze voelden zich eenzaam en uitgesloten

Ze vonden het niet erg

Opdracht 7

Het werd nog moeilijker voor het gezin Elte.

In 1943 werd vader Sam samen met 26 andere Zwollenaren door de Duitsers opgepakt en vastgezet in het concentratiekamp in Vught. Als vergelding (= wraak) voor de stakingen die in april en mei 1943 overal in Nederland waren georganiseerd.

Toevallig was ook zoon Sam junior gearresteerd en in het kamp Vught gevangen gezet. Maar wel met een andere reden dan zijn vader.

→ a Op verdenking waarvan werd Sam junior opgepakt?

Hoewel vader Sam weer werd vrijgelaten, liep het voor Sam junior anders af.

→ b Zoek zoveel mogelijk informatie in de tentoonstelling die je kunt gebruiken en beschrijf hieronder wat er met Sam junior gebeurde.